

OBSAH

1. GNOSEOLOGIE	5
2. GNOSEOLOGIE A JINÉ VĚDY ZKOUMAJÍCÍ PROCES POZNÁVÁNÍ	9
3. PROBLÉM VZTAHU ONTOLOGIE A GNOSEOLOGIE. OTÁZKA FILOSOFIE PRIMA.	14
4. CO JE POZNÁNÍ A JEHO PŘEDMĚT	19
4.1 Ontologické předpoklady gnoseologie. Spor o realitu světa.	19
4.1.1 Tradiční realistické koncepce	20
4.1.2 Subjektivistická interpretace poznání. Solipsismus.	21
4.1.3 Fenomenologické teorie poznání a jejich (údajné) překonání solipsismu i realismu	25
4.1.3.1 Fenomenologie Edmunda Husserla	25
4.1.3.2 Druhá varianta fenomenalismu: současné verze empirismu.	31
4.1.3.2.1 Wittgensteinův fenomenalismus a jeho kritika realismu	32
4.1.3.2.2 Nejednota představitelů filosofie vědy v otázce reality světa	37
4.1.4 Kritický realismus	42
4.1.5 Heideggerova verze překonání sporu realismus-subjektivismus	46
5. PROBLÉM POZNÁNÍ VE SVĚTLE ONTOLOGIE	49
5.1 Poznání jako vztah subjektu a objektu. Přednosti a aporie.	49
5.1.1 Přednosti subjekt-objektového výkladu poznání	51
5.1.2 Aporie subjekt-objektového výkladu poznání	53
6. PRAMENY POZNÁNÍ: SMYSLOVOST A RACIONALITA. PROBLÉM IRACIONALITY.	61
6.1 Problém vztahu smyslů a rozumu v dějinách filosofie ..	67
6.2 Spor empirismu a racionalismu v novověku	68

6.3	Kantův kriticismus – problematický pokus překlenout spor empirismu a racionalismu	71
6.4	Moderní empirismus a jeho pojetí racionality. Obrat k jazyku.	76
6.5	Kritický racionalismus. Apriorismus ve světle ontologie.	92
6.6	Iracionalismus.	104
7	POZNÁNÍ A HODNOCENÍ. GNOSEOLOGIE A AXIOLOGIE.	110
7.1	Vztah poznávání a hodnocení	111
7.2	Problém hodnot. Axiologie.	114
7.2.1	Nemetafyzické axiologie.	115
7.2.2	Metafyzické teorie hodnot.	116
7.2.3	Problém relativity hodnot. Problém systému (hiearchie) hodnot.	119
7.2.4	Typologie hodnot.	121
8	TEORIE PRAVDY	124
8.1	Korespondenční teorie pravdy jako gnoseologické kategorie	126
8.2	Problém tzv. „jiných“ teorií pravdy	131
8.3	Problém kritéria pravdy v korespondenční teorii ...	134
8.4	O tzv. ontologickém pojmu pravdy	139
8.5	Některé z dalších otázek možnosti pravdy	145
8.5.1	Pravda a logická správnost	145
8.5.2	Objektivní a subjektivní pravda	146
8.5.3	Pravda je jedna aneb problém absolutní a relativní pravdy	149
8.5.4	Pravda sa hodnoty. Možný význam tolerance, pluralita a konsensu.	153